

Valtuustoaloite 24.4.2023

VALTUUSTO ALOITE WILMA-OIKEUKSIEN PALAUTTAMISEKSI OPPILASHUOLLON HENKILÖKUNNALLE

Taustaa

Sote-uudistuksen myötä oppilaiden parissa työskenteleviltä terveydenhuollon henkilökunnalta, kuten kouluterveydenhoitajalta, -psykologilta ja -kuraattorilta, vietiin oikeudet Wilman käyttämiseen terveydenhuollon ja oppilaiden sekä huoltajien väliseen viestintään ja ajanvaraukseen. Aiemmin terveydenhuollon henkilökunta on saanut yhteystiedot ja hoitanut viestinnän sekä ajanvarauskäytännöt Wilman kautta. Wilmaa osaavat käyttää myös sujuvasti huoltajat sekä oppilaat itse. Terveydenhuollon henkilökunnalla on tiukka salassapitovelvollisuus kaikista potilastiedoista.

Wilma-oikeuksien poistaminen johtuu tietosuojalaista ja sen uudistumisesta, jonka jälkeen oikeuksien antaminen tismalleen samalle terveydenhuollon toimijalle, jolla ne aiemmin ovat olleet, ei uuden työnantajan takia ole mahdollista. Näin ei kuitenkaan ole kaikissa kunnissa, vaan säädöksiä on tulkittu hyvin eri tavalla. Osassa Varhan kuntia on asetettu oppilashuoltolaki etusijalle ja tehty hallinnollinen päätös jatkaa Wilman käyttöä normaalisti oppilashuollon Varhan henkilöstön parissa.

Wilma-oikeuksien viemisen aiheuttama haitta terveydenhuoltoon on merkittävä. Henkilökunta ei enää tavoita oppilaita eikä näiden vanhempia, koska yhteystietoja ei ole ja niitä joudutaan pyytämään yksitellen koulun henkilökunnalta. Myös ajanvaraus tökkii, eivätkä oppilaat tai huoltajat joko osaa tai jaksaa varata aikaa sähköpostitse tai tekstiviestitse. Oppilashuollon henkilökunta ei myöskään pysty enää seuraamaan oppilaiden poissaoloja. Avun tarpeessa olevia oppilaita on korona-ajan jälkeen paljon, mutta tällä hetkellä esimerkiksi koulupsykologilla on vapaita aikoja, kun palvelut ja tarvitsijat eivät kohtaa. Käytännössä viestintäkanavan vieminen oppilaiden terveydenhuollolta vaarantaa oppilaiden terveyden ja asettaa heidät keskenään hyvin epätasa-arvoiseen asemaan.

Oppilashuoltolain tarkoitus on (§ 2, kohta 4.) turvata opiskelijoiden tarvitsemien opiskeluhoitopalvelujen yhdenvertainen saatavuus ja laatu. Lain mukana (§ 9) koulutuksen järjestäjän on järjestettävä opiskeluhoito yhteistyössä opetustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen opiskeluhoitopalveluista vastuussa olevien viranomaisten kanssa siten, että opiskeluhoollosta muodostuu toimiva ja yhtenäinen kokonaisuus. Lisäksi (4 §) kaikkien oppilaitoksessa opiskelijoiden kanssa työskentelevien sekä opiskeluhoitopalveluista vastaavien viranomaisten ja työntekijöiden on tehtävissään edistettävä opiskelijoiden ja oppilaitosyhteisön hyvinvointia sekä kotien ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä. (8 § , kohta 3.) Terveydenhuoltolain mukaisilla koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palveluilla tunnistetaan opiskelijoiden varhaisen tuen tarpeet ja järjestetään tarvittava tuki sekä ohjataan hoitoon ja tutkimuksiin.

Tällä hetkellä palvelut eivät ole yhdenvertaisesti saatavilla kaikille vaan oppilaat ovat keskenään eriarvoisessa asemassa huoltajien aktiivisuuden ja omien tietoteknisten

taitojensa sekä jaksamisensa kanssa, opiskeluhuolto ei ole yhtenäinen ja toimiva kokonaisuus viestintäkanavan puuttuessa, kotien ja oppilaitosten välinen yhteistyö oppilasterveydenhuollon saralla ei toimi, eikä Wilma-oikeuksien puuttuessa varhaista tukea osata kohdentaa niille oppilaille, jotka esimerkiksi poissaolojen perusteella olisivat sen tarpeessa. Yksi laki ei ole toista vahvempi. Pelkän tietosuojalain nojalla ei voida rikkoa oppilashuoltolain pykälää 2,4,8 ja 9, kuten nyt selkeästi uhkaa tapahtua.

Asiaa on aiemmin käsitelty jo lapsi- ja perheneuvostossa kahdesti vanhempien ja oppilaiden ollessa hyvin huolissaan. Neljässä kuukaudessa ratkaisua ei ole kuitenkaan löytynyt.

Aloite

Edellytämme kunnan viranhaltioita yhteistyössä selvittämään kiireellisesti, miten oppilashuollon viestintä-, ajanvaraus- ja seurantamahdollisuudet palautetaan aiemmalle tasolle oppilaiden terveyttä tai oppilashuoltolain toteutumista vaarantamatta tietosuojalain antamissa puitteissa. Oppilaiden terveys ei voi odottaa.

~~ANTA RAHAKALLA~~
KOKOOMUS VALTUUSTORYHMÄ

Karri Kinisjärvi

ANTTI; RESKITALO
SOILE ANTTILA

Minna Kajander-Aalto
VILJA LAHTI

MARJA-LIISA VIRJÄNEN

Siniikka Luoto

Sanna Mattila
Marika Leponen

LAURE OJALA
Sanna Mattila
Siniikka Luoto

Ulla Luoto